

PRAHA, 3. června 2013

Coface nabádá k opatrnosti při obchodování kvůli nárůstu případů neplacení

Insolvence jsou na vzestupu po celé střední Evropě

- **Všude ve střední a východní Evropě – s výjimkou Lotyšska, Estonska a Ukrajiny – v roce 2012 znovu vzrostly počty insolvenčních návrhů**

Země střední Evropy vážně pociťují dopady hospodářské krize. Počty insolvencí a míry insolvence jsou na vzestupu. Celkový počet insolvenčních návrhů podaných ve střední Evropě vzrostl v roce 2012 o 3,5 %.

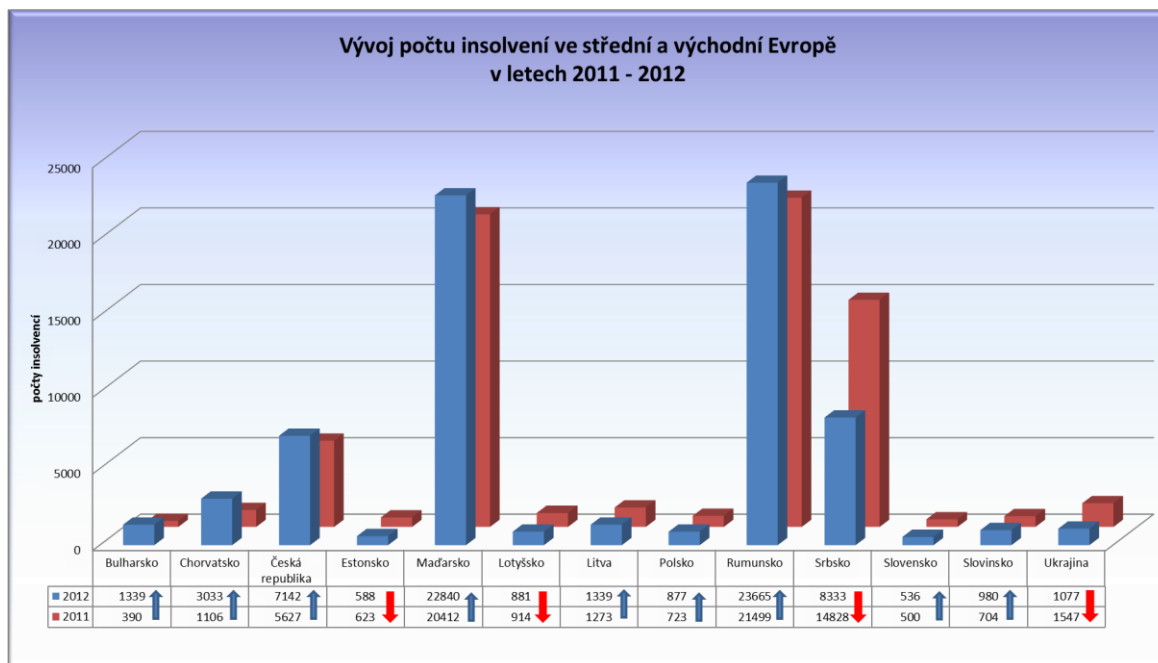
- **Hospodářská krize už zasahuje i dosud imunní Polsko – v roce 2012 rekordní hladina insolvencí**

Míra insolvence je v rámci střední a východní Evropy stále ještě nejlepší (0,04 procenta), ale počet vyhlášených konkurzů vzrostl v uplynulém roce o 21,3 procenta.

- **V letech 2013 a 2014 je očekáván další nárůst insolvencí**
- **Nejméně postižená odvětví: IT, telekomunikace, vzdělávání a zdravotnictví**
- **Nejhůře postižená odvětví: stavebnictví, výrobní odvětví, maloobchod a velkoobchod**

Insolvenční řízení zahájená ve střední Evropě v období 2011 / 2012

	Celkový počet insolvencí		Rozdíl	Soudní vyrovnání		Konkurzy		Celkový počet aktivních společností	Míra insolvence
	2012	2011	2011/2012	2012	2011	2012	2011	2012	2012
Bulharsko	1.339	390	243,3%	--	--	1.339	390	380.000	0,35%
Chorvatsko	3.033	1.106	174,2%	8	--	630	306	125.000	2,43%
Česká republika	7.142	5.627	26,9%	--	--	3.800	2.621	1.513.556	0,47%
Estonsko	588	623	-5,6%	--	--	588	623	80.000	0,74%
Maďarsko	22.840	20.412	11,9%	196	204	22.644	20.208	595.000	3,84%
Lotyšsko	881	914	-3,6%	--	--	881	914	197.000	0,45%
Litva	1.339	1.273	5,2%	--	--	1.339	1.273	170.000	0,79%
Polsko	877	723	21,3%	166	103	711	620	2.100.000	0,04%
Rumunsko	23.665	21.499	10,1%	--	--	--	--	417.582	5,67%
Srbsko	8.333	14.828	-43,8%	5.686	12.067	2.647	2.761	105.105	7,93%
Slovensko	536	500	7,2%	73	86	463	414	552.000	0,10%
Slovinsko	980	704	39,2%	40	33	940	671	150.000	0,65%
Ukrajina	1.077	1.547	-30,4%	33	46	1.044	1.501	1.342.000	0,08%
Celkem	72.630	70.146	3,5%					7.727.243	0,94%

Tvrký dopad hospodářské krize na střední Evropu

Země střední Evropy vážně pociťují dopady hospodářské krize. Počty insolvenčí a míry insolvence jsou na vzestupu. Celkový počet insolvenčních návrhů podaných ve střední Evropě vzrostl v roce 2012 o 3,5 %. O tento nárůst se zasloužilo především Bulharsko a Chorvatsko, u nichž obou v posledním roce došlo k dramatickému zvýšení počtu insolvenčí. Jedinými zeměmi, u kterých lze pozorovat opravdu příznivý vývoj jsou Estonsko a Lotyšsko. Region vykazuje v posledních letech stoupající trend počtu insolvenčí. Ve srovnání s rokem 2009 (krizový rok po pádu banky Lehman) byly v roce 2012 tyto hodnoty o 38,7% vyšší.

Nejhůře postiženým odvětvím bylo v roce 2012 stavebnictví. Firmy trpí úspornými programy a nedostatkem investic do individuální bytové výstavby. Podobně byla postižena i výrobní odvětví, jakož i velkoobchod a maloobchod, které pociťují negativní důsledky vysoké míry nezaměstnanosti a poklesu výdajů domácností.

Naopak IT, telekomunikace, vzdělávání a zdravotnictví patřily mezi nejméně postižená odvětví. V roce 2012 vykazovaly nejnižší míry insolvence.

Je třeba zmínit, že údaje týkající se insolvenčí nejsou v plném rozsahu srovnatelné, neboť související právní předpisy jsou v jednotlivých zemích značně odlišné. Zatímco některé země, například pobaltské státy, mají insolvenční právo odpovídající evropským standardům, v jiných, například v Bulharsku či Ukrajině toto právo stále ještě čeká na nezbytné reformy.

Země, které se v roce 2012 ocitly v potížích: Bulharsko, Chorvatsko a Slovinsko – postiženo i Polsko

V **Bulharsku** bylo v roce 2012 prohlášeno za insolventní celkem 1 339 společností, zatímco v roce 2011 jich bylo 390. To představuje nárůst o 243 %. Hlavními příčinami platební neschopnosti zde v roce 2012 byla vysoká finanční a provozní zadluženost, vysoké finanční náklady, nestabilní ceny základních surovin a nedostatečná likvidita. Bulharsko se navíc stále ještě potýká s neefektivními insolvenčními řízeními. Míra insolvence se ve srovnání s rokem 2011 téměř ztrojnásobila. V letech 2013 a 2014 se očekává její další zvýšení.

V **Chorvatsku** v roce 2012 počet úpadků dramaticky stoupl o téměř 175 procent, což znamená, že míra insolvence se v tomto roce téměř ztrojnásobila a dosáhla hodnoty 2,43 procenta (oproti původním 0,88 procenta v roce 2011). Hlavními příčinami insolvence jsou zde neschopnost přizpůsobit se změnám podnikatelského prostředí, chybějící systematická vládní strategie, malý vnitřní trh a ceny výrobků, které stále ještě nejsou konkurenceschopné na zahraničních trzích. Chorvatské hospodářství zůstává v recesi; dosud se nedokázalo vymanit z poklesu, který začal v roce 2009. Krize v eurozóně zasáhla chorvatskou ekonomiku dvojnásobně: poklesem vývozu a nejistotou související s působením zahraničních bank v této zemi.

Ve **Slovinsku** bylo v roce 2012 zahájeno insolvenční řízení vůči 980 společnostem. Oproti roku 2011 se tento údaj zvýšil o 39,2 % a míra insolvence tak dosáhla hodnoty 0,65 %. Hlavním problémem jsou zde stále zdlouhavá řízení (může trvat až 10 i více let, než takové konkurzní řízení skončí) s velice nízkým podílem z konkurzní podstaty pro běžné věřitele, neboť cenná aktiva bývají zpravidla trvale zatížena hypotékami. HDP Slovinska poklesl o 2,3 % na čemž se z největší míry podílela stagnace vývozu a pokles domácí spotřeby.

Polsko se svou ekonomikou stále vyniká nad ostatními zeměmi nepřetržitým růstem významných makroekonomických ukazatelů, je však čím dál tím více patrné, že tento růst se zpomaluje. Míra insolvence je v rámci střední a východní Evropy stále ještě nejlepší (0,04 procenta), ale počet vyhlášených konkurzů vzrostl v uplynulém roce o 21,3 procenta. Výsledek roku 2012 je nejvyšší hodnotou za posledních osm let a je o 113 procent vyšší než stejný údaj za rok 2008. Dokonce i v roce 2009, v době vrcholící krize, zde bylo konkurzů o 25 procent méně než v roce 2012. Hlavní odpovědnost za tento vývoj nese stavební sektor, který se na celkovém počtu konkurzů podílel 25 procenty, jen těsně následovaný maloobchodem.

V **Rumunsku** bylo v roce 2012 zahájeno insolvenční řízení proti celkovému počtu 23 665 společností, což ve srovnání s rokem 2011 odpovídá nárůstu o 10%. Udržitelnost podniků postupně slábne, neboť se na ní podepisuje finanční krize v posledních třech letech, velká finanční omezení a zhoršující se platební morálka napříč celým hospodářstvím. Podniky jsou tudíž mnohem zranitelnější, jsou-li vystaveny vnitřním a vnějším otřesům, a zvyšuje se tlak na likviditu.

Také v **České republice, Slovinsku a Litvě** došlo ke značnému nárůstu počtu insolventních společností.

Česká republika čelila v roce 2012 obtížné ekonomické recesi, HDP poklesl o 1,1%. Celkový počet insolvenčních návrhů stoupl o 45 % a dosáhl tak rekordní výše 3 800 firem, což je nejvíc od roku 2008.

Stavebnictví pokračovalo ve svém poklesu, který započal již v roce 2008. Dokonce i průmyslová produkce poklesla o 1,2 %. Problémy ekonomiky se pak samozřejmě odráží i v počtu insolvenčních návrhů. Počet návrhů na insolvenční řízení stoupl o 27 % v roce 2012 na 8 129 návrhů, které se týkaly 7 142 firem (některé návrhy na firmy se objevovaly opakovaně). Nejčastěji se insolvence týkaly firem z výroby a distribuce výpočetní techniky, produkce a distribuce nápojů, zpracování dřeva, strojírenství a v maloobchodě.

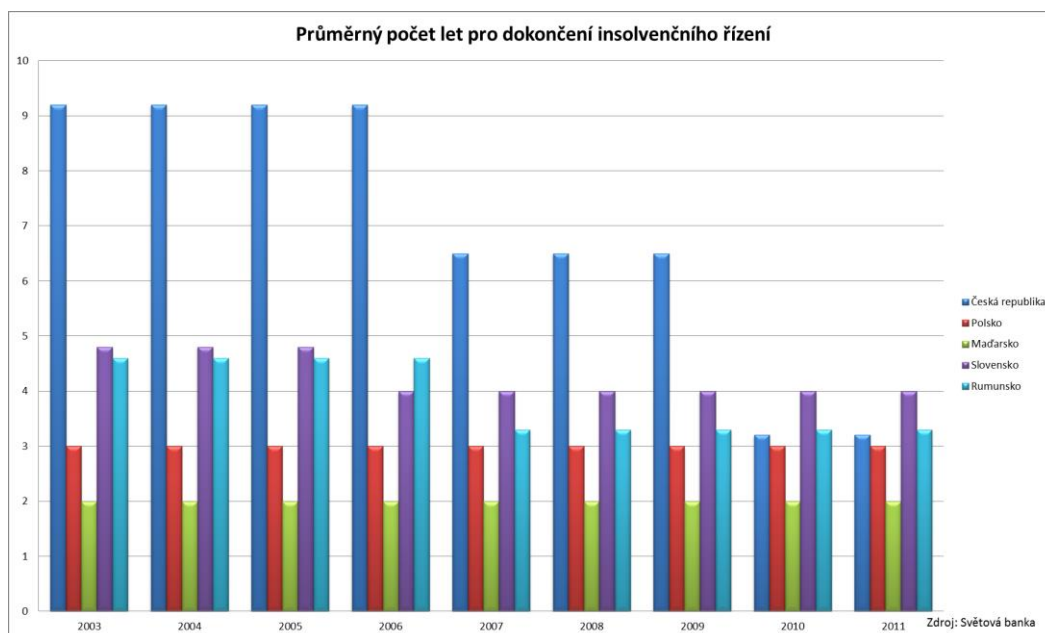
Nejlépe si vede Lotyšsko, Estonsko a Ukrajina – výsledky Srbska sporné

Lotyšsko, které bylo postiženo krizí nejvíce z celého regionu, zaznamenalo velice prudký nárůst insolvenčních návrhů v roce 2009, v roce 2010 se dokázalo stabilizovat a od té doby počet insolvenčních návrhů klesá – v roce 2012 o 3,6 procenta. Zároveň Lotyšsko vykazovalo jak v roce 2011, tak v roce 2012 nejvyšší tempo růstu v Evropě.

V **Estonsku** se počet insolvenčních návrhů snížil o 5,62 procenta, čímž byla dosažena středně vysoká míra insolvence s hodnotou 0,74 procenta.

Ukrajina překvapuje 30procentním poklesem počtu insolvenčních návrhů oproti roku 2011, což odpovídá míře insolvence 0,08 procenta. Tato země má nicméně potíže s vysoce neefektivními insolvenčními řízeními s velice nízkou průměrnou mírou návratnosti a značně dlouhou průměrnou dobou trvání. Světová banka zařadila v roce 2012 Ukrajinu na 157. místo (v r. 2011 158. místo) ze 185 posuzovaných zemí z hlediska snadnosti řešení insolvence, přičemž průměrné pořadí v regionu (východní Evropa & střední Asie) se pohybuje okolo 80. místa. Ukrajinská insolvenční řízení jsou tedy ve srovnání s průměrným regionálním standardem téměř dvakrát méně efektivní.

Srbsko se může pochlubit snížením počtu insolvenčních návrhů o 43,8 procenta. Tohoto výsledku však dosáhlo jen díky vládnímu nařízení: v roce 2012 bylo pozastaveno používání automatického konkurzu (které mělo za následek značný počet výmazů z rejstříku hospodářských subjektů v letech 2010 a 2011). Ve skutečnosti Srbsko čelí problému nerealistické předkrizové expanze, jejíž zásluhou nyní dosahuje značně vysoké míry insolvence – v roce 2012 7,93 procenta.

P R E S S E S E R V I C E

Prognóza: V letech 2013 a 2014 očekáván další nárůst

V roce 2013 Coface předpokládá další zhoršování současného stavu. Ve většině zemí regionu střední a východní Evropy počet insolvenčních řízení poroste – například v Polsku se očekává, že v r. 2013 bude globální krize pocíťována v mnohem větší míře a projeví se mimo jiné vyšší hladinou insolvenčních řízení. Také v Bulharsku, kde se počet insolvenčních řízení mezi roky 2011 a 2012 téměř ztrojnásobil, se čeká další nárůst a vyloučit nelze ani zvýšení počtu insolvenčních řízení v takových zemích, jako je Maďarsko.

Najít v tomto regionu příznivé vyhlídky není snadné, jedním takových z příkladů však může být Lotyšsko, od jehož hospodářství se očekává převážně příznivý další vývoj.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Martin Růžička / +420 / 246 085 411
martin.ruzicka@coface.cz

O Coface

Skupina Coface, světový leader v pojištění pohledávek, nabízí společnostem po celém světě globální řešení pro řízení rizik pohledávek. V roce 2012 skupina zaznamenala konsolidovaný obrát 1,6 miliardy EUR. 4400 zaměstnanců v 66 zemích poskytuje lokální služby na mezinárodní úrovni. Každé čtvrtletí Coface publikuje své hodnocení rizik 158 zemí, které je založené na jedinečných znalostech platební morálky a odborných znalostech 350 underwriterů. Ve Francii Coface poskytuje veřejnoprávní exportní záruky z pověření francouzského státu. Coface je dceřinou společností Natixis, korporátní, investiční management a specializované finanční služby, podpora Groupe BPCE.